

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

RAPPORT

Archeologisch verkennend veldonderzoek door
middel van boringen
Veldenseweg 2 te Venlo
(gemeente Venlo)

RAPPORT

Archeologisch verkennend veldonderzoek door middel van boringen Veldenseweg 2 te Venlo (gemeente Venlo)

Aeres Milieu Projectnummer : AM21496-2
Status rapport : Definitief (versie 2)
ISSN Nummer : 2214-5656
Datum : 14 juli 2022

Opdrachtgever : Kragten
Schoolstraat 8
6049 BN Herten

Opsteller rapport : L. Kruithof MSc.
Paraaf :

Redactie : drs. ing. N.J.W. van der Feest
Paraaf :

Vrijgave : drs. ing. N.J.W. van der Feest
Paraaf :

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 0475 – 320 000
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

4003

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform de geldende richtlijnen en protocollen). Aeres Milieu accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde onderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het bureau onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	4
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	5
1. INLEIDING	6
2. VOORAFGAAND ONDERZOEK EN ADVIES.....	9
3. VELDWERKZAAMHEDEN	11
3.1 Inleiding.....	11
3.2 Algemeen - veldwaarnemingen.....	12
3.3 Boorbeschrijving, fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw	13
3.5 Interpretatie	13
3.5 Archeologische indicatoren	14
4. CONCLUSIE.....	15
4.1 Algemeen	15
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	15
5. AANBEVELINGEN	17
LITERATUURLIJST.....	18

Bijlagen:

- 1 Topografische ligging onderzoeksgebied
- 2 Boorpuntenkaart
- 3 Boorkernbeschrijvingen

SAMENVATTING

Op 12 mei 2022 is door Aeres Milieu, in opdracht van Kragten, een archeologisch verkennend booronderzoek uitgevoerd aan de Veldenseweg 2 te Venlo (gemeente Venlo). In februari 2022 is door Aeres Milieu een bureauonderzoek uitgevoerd op basis waarvan een verkennend booronderzoek werd geadviseerd. De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit archeologisch onderzoek betreft de herbestemming van de huidige rijks monumentale Heilig Hartkerk, de sloop van de voormalige pastorie Paulus Potterstraat 4-6 en de nieuwbouw van een appartementengebouw met parkeerplaatsen. Ter plaatse van de Heilig Hartkerk zal de huidige (opgehoogde) vloer gedeeltelijk (buiten de koepel) 1 meter worden verlaagd. Op basis van de aangeleverde gegevens zal door deze verlaging het oorspronkelijke maaiveldniveau niet geraakt worden. Het is niet bekend hoe diep de toekomstige bodemverstoring ter plaatse van het te realiseren appartementengebouw zal zijn. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering en met een bodemverstoring van ten minste 0,8 - 1,0 meter beneden maaiveld.

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de in het bureauonderzoek omschreven verwachte hoge zwarte enkeerdgronden in het plangebied niet zijn aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit een AC-profiel waarbij de top van de terrasafzettingen op een constant niveau liggen (op gemiddeld 21,91 meter +NAP). Op basis hiervan kan er worden geconcludeerd dat de top van de natuurlijke ondergrond niet diepgaand is verstoord. Dit betekent dat archeologische resten uit de periode laat-paleolithicum – nieuwe tijd aangetroffen kunnen worden. Op basis van deze gegevens is de archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten voor de perioden (mesolithicum – nieuwe tijd) (middel)hoog. De graafwerkzaamheden bij de voorgenomen planontwikkeling kunnen een negatieve impact hebben op het verwachte aanwezige archeologische niveau. Op basis van de bodemkundige gesteldheid kunnen op circa 25 centimeter beneden maaiveld mogelijk archeologische resten aanwezig zijn. Hierbij is al rekening gehouden met een buffer van circa 30 centimeter. Op basis hiervan wordt voor het plangebied een vervolgonderzoek geadviseerd. Dit vervolgonderzoek vindt bij voorkeur in de vorm van een proefsleuvenonderzoek plaats ter plaatse van het te realiseren appartementengebouw met parkeerplaatsen. De resultaten van dit onderzoek zijn getoetst door de bevoegde overheid (gemeente Venlo).

Advies gemeente Venlo¹

In afwijking van bovenstaand advies heeft de bevoegde overheid (gemeente Venlo) aangegeven dat kan worden afgezien van een vervolgonderzoek mede gezien de relatief lage ligging van het plangebied en de verwachte ophoging: *Het selectiebesluit is dat het plangebied archeologisch vrijgegeven kan worden. Binnen de Heilig Hartkerk is evenmin onderzoek nodig. De daar voorgenomen vloerverlaging betekent het verwijderen van een ophoging en feitelijk een terugkeer naar het oorspronkelijke maaiveldniveau.*

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en gebruikelijke methoden. Het onderzoek is gericht op het inzichtelijk maken van de toestand van het aanwezige bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging dan wel vernietiging als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt. Echter kan door de aard van het onderzoek, steekproefsgewijs, niet volledig worden uitgesloten dat er archeologische resten aan- of afwezig zullen zijn. Als gevolg hiervan is bij het aantreffen van archeologische resten het, conform de Erfgoedwet van 2016, artikel 5.10 (Archeologische toevalsvondst) en 5.11 (Waarneming), een meldingsplicht van toepassing.

¹ Notitie gemeente Venlo 220705 d.d. 21 juni 2022.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectnummer	: AM21496-2
OM-nummer	: 5260750100
Soort onderzoek	: Verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen
Adres onderzoekslocatie	: Veldenseweg 2 te Venlo
Toponiem	: Heilig Hartkerk
Gemeente	: Venlo
Provincie	: Limburg
Kadastrale registratie	: Venlo, sectie A, nummers 3061, 3497 en 6369
Coördinaten	: Centrum 210.253; 376.878
	NW: 210.226; 376.911
	NO: 210.276; 376.911
	ZW: 210.236; 376.835
	ZO: 210.292; 376.872
Oppervlakte	: Circa 3.775 m ²
Huidig locatie gebruik	: Kerk, woonhuizen, erf en tuin
Aanleiding onderzoek	: Herbestemming kerk en nieuwbouw appartementen en parkeerplaatsen
Opdrachtgever	: Kragten
Bevoegde overheid	: Gemeente Venlo (J. Schotten, Beleidsadviseur Erfgoed)
Opslag documentatie en materiaal	: Noordhoven 4 te Roermond tot deponering bij provinciaal depot te Heerlen/ E-depot
Datum uitvoering veldwerk	: 12 mei 2022

1. INLEIDING

In opdracht van Kragten heeft Aeres Milieu een archeologisch verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Veldenseweg 2 te Venlo
Gemeente	: Venlo
Oppervlakte	: Circa 3.775 m ²
Huidig gebruik van de locatie	: Kerk, woonhuizen, erf en tuin
Toekomstig gebruik	: Wonen met parkeerplaats en tuin

Dit archeologisch onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de BRL SIKB 4000 (protocol 4003), KNA 4.1. Het archeologisch onderzoek bestaat uit een verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen op het perceel. De werkzaamheden in het veld zijn uitgevoerd onder leiding van een senior KNA-prospecteur.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit archeologisch onderzoek betreft de herbestemming van de huidige rijks monumentale Heilig Hartkerk, de sloop van de voormalige pastorie Paulus Potterstraat 4-6 en de nieuwbouw van een appartementengebouw met parkeerplaatsen. Ter plaatse van de Heilig Hartkerk zal de huidige (opgehoogde) vloer gedeeltelijk (buiten de koepel) 1 meter worden verlaagd. Door deze verlaging kunnen aan de voorzijde van de kerk twee extra appartementen en aan de linker- en rechtervleugel twee appartementen op de begane grond worden gerealiseerd. Op basis van de aangeleverde gegevens zal door deze verlaging het oorspronkelijke maaiveldniveau niet geraakt worden. Het is niet bekend hoe diep de toekomstige bodemverstoring ter plaatse van het te realiseren appartementengebouw zal zijn. Er wordt vooralsnog uitgegaan van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering en met een bodemverstoring van ten minste 0,8 - 1,0 meter beneden maaiveld.

De bevoegde overheid, de gemeente Venlo, heeft op gemeentelijk niveau een archeologisch beleid vastgesteld en beschikt over een Archeologische Verwachtings- of Beleidsadvieskaart. De onderzoekslocatie ligt volgens de Archeologische Basiskaart van de gemeente Venlo grotendeels in een zone met een hoge of middelhoge archeologische verwachting. Voor deze zone geldt een onderzoekplicht bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 500 m² en dieper dan 40 cm beneden maaiveld. Het uiterste noordwestelijke deel ligt binnen een zone "begrenzing vindplaats". Voor deze zone geldt een onderzoeksplicht bij elke bodemingreep dieper dan 40 centimeter beneden maaiveld.

In februari 2022 is door Aeres Milieu een bureauonderzoek uitgevoerd voor de onderzoekslocatie.² Hieruit kwam het volgende advies naar voren:

"Er geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum, een hoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit de periode neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen en een middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit de volle middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd."

² D. Hagens/N.J.W. van der Feest, 2022.

Ter plaatse van de onbebouwde zones zal de bodem vermoedelijk nauwelijks tot niet zijn verstoord, los van lokale verstoring als gevolg van nutsvoorzieningen.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

Dit kan plaatsvinden in de vorm van een verkennend booronderzoek om de intactheid van de bodem en de diepteligging van potentiële archeologische niveau(s) vast te stellen.”

Doel

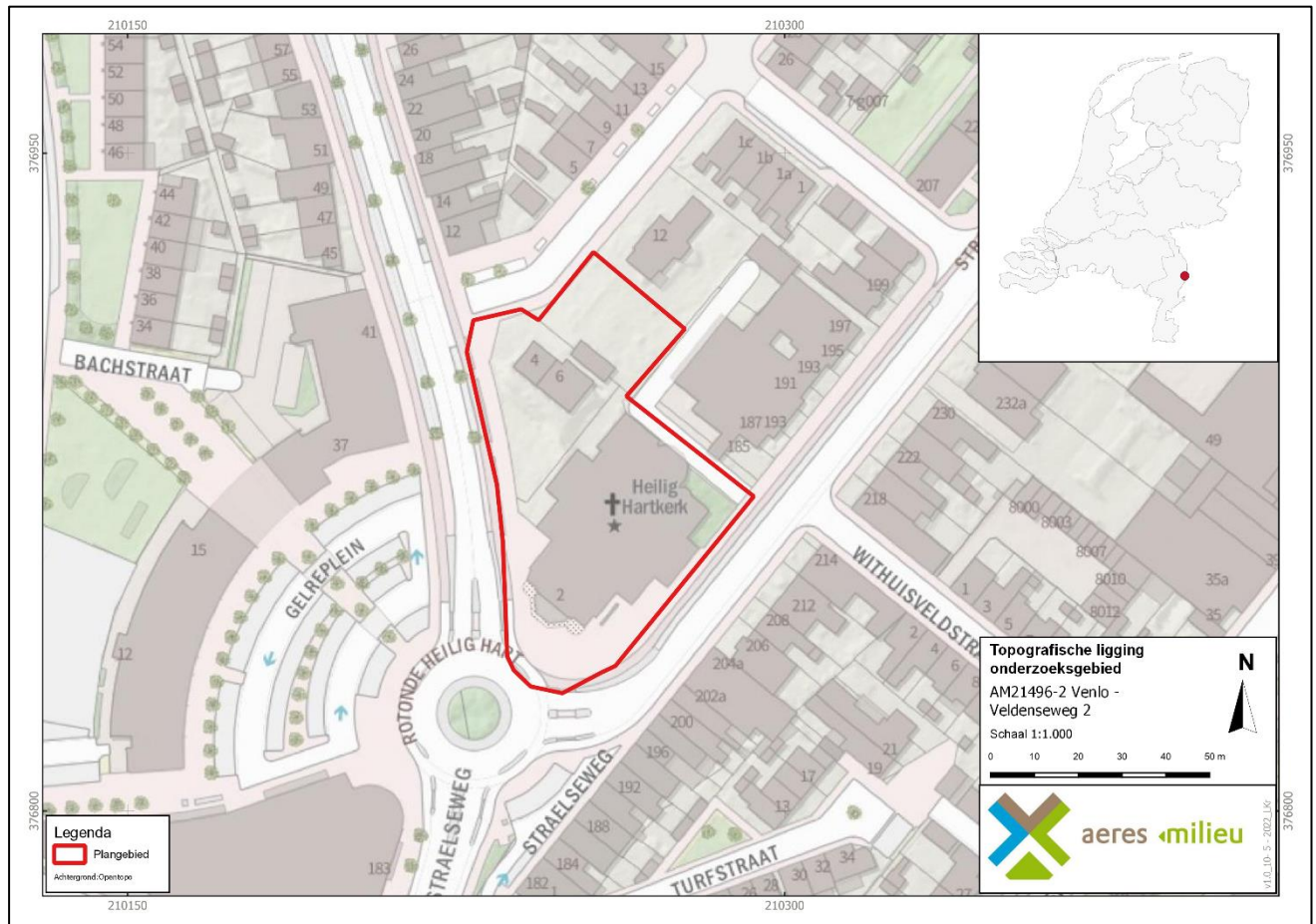
Het doel van het aansluitende verkennend booronderzoek is het toetsen van het in het bureauonderzoek opgestelde verwachtingsmodel.

Specifiek voor de onderzoekslocatie Veldenseweg 2 te Venlo zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Is er sprake van stratigrafische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten?
- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?
- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?

Plangebied

Het plangebied ligt op de splitsing (rotonde) van de Straelseweg en Veldenseweg, in het noordoostelijke deel van de bebouwde kom van Venlo. De ligging van het plangebied is weergegeven in Figuur 1. Momenteel is het plangebied deels bebouwd (Heilig Hartkerk en pastorie) en verder in gebruik als erf en tuin. In het westen wordt het plangebied begrensd door de Veldenseweg, in het noorden door de Paulus Potterstraat, in het noordoosten door bebouwing aan de Paulus Potterstraat en Straelseweg, in het zuidoosten door de Straelseweg en in het zuidwesten door de rotonde aan genoemde wegen.

Figuur 1. Topografische ligging van het plangebied. Het plangebied is weergegeven met het rode kader (Bron: PDOK-viewer).

2. VOORAFGAAND ONDERZOEK EN ADVIES

Overgenomen uit de rapportage van het bureauonderzoek (Aeres Milieu AM21496; Hagens & van der Feest, 2022)

Verwachting op basis van het bureauonderzoek

Op de geomorfologische kaart is het plangebied niet gekarteerd, maar gezien de omliggende geomorfologische eenheden en de hoge ligging in het landschap zal het op een dalvlakteterras liggen. Op het AHN is duidelijk te zien dat het plangebied deel uitmaakt van de hoger gelegen Maasterrassen. Het Maasterras waarop het plangebied ligt, is gevormd in het Allerød. Op circa 600 meter ten zuidoosten ligt een restgeul waardoor de aangelegde Rijnbeek stroomt. Het is niet bekend of deze geul vóór de aanleg van de Fossa Eugenia al als een (rest)geul aanwezig was.

Er zijn in de omgeving tot op heden nog geen vondsten bekend uit de periode (laat-)paleolithicum tot het mesolithicum. Om deze redenen wordt een middelhoge verwachting toegekend voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum.

De ligging op een dalvlakteterras op een hoger gelegen Maasterras zal voor latere landbouwende samenlevingen een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn geweest. Er zijn in de omgeving van het plangebied geen vindplaatsen bekend uit latere prehistorische perioden. In de wijde omgeving en richting de huidige loop van de Maas zijn archeologische resten uit de Romeinse periode bekend. Voor het plangebied geldt daarom een hoge verwachting voor zowel nederzettingsresten uit de periode neolithicum tot en met de ijzertijd als voor nederzettingsresten uit de Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen.

Het plangebied ligt aan de splitsing van twee doorgaande wegen de Veldenseweg en de Straelseweg en bevinden zich op circa 750 meter ten noordoosten van de historische binnenstad van Venlo. Het plangebied ligt in een zone die wordt gekenmerkt door kamptonginningen met meerdere verspreid gelegen landhuizen en versterkte huizen. Deze kamptonginningen zijn in de loop van de late middeleeuwen en de nieuwe tijd ontstaan en bestaan uit open akkers. Uit historisch kaartmateriaal blijkt dat het plangebied deel uitmaakte van de bouwlandgronden nabij enkele primaire en secundaire wegen. De huidige Veldenseweg is nog niet bestaand en ook het deel van de Straelseweg ter hoogte van het plangebied is nog niet aangelegd. Omstreeks 1900 is de Veldenseweg aangelegd. In het zuidwestelijke deel van het plangebied en direct ten oosten van het plangebied staat enige bebouwing ingetekend. Omstreeks 1930 verdwijnt het gebouw in het zuidwestelijke deel van het plangebied en wordt een nieuw gebouw gerealiseerd in het zuidelijke deel, aan de Straelseweg. Deze verdwijnt als de Heilig Hartkerk in 1921-1926 wordt gebouwd. Het is niet uit te sluiten dat binnen het plangebied historische bebouwing aanwezig was uit de periode vóór 1800. Op basis van deze gegevens geldt voor het plangebied een middelhoge verwachting voor de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd.

Advies

Er geldt een middelhoge archeologische verwachting voor vuursteenvindplaatsen uit het laat-paleolithicum en mesolithicum, een hoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit de periode neolithicum tot en met de vroege middeleeuwen en een middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingsresten uit de volle middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd.

Ter plaatse van de onbebouwde zones zal de bodem vermoedelijk nauwelijks tot niet zijn verstoord, los van lokale verstoring als gevolg van nutsvoorzieningen.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen een archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

Dit kan plaatsvinden in de vorm van een verkennend booronderzoek om de intactheid van de bodem en de diepteligging van potentiële archeologische niveau(s) vast te stellen.

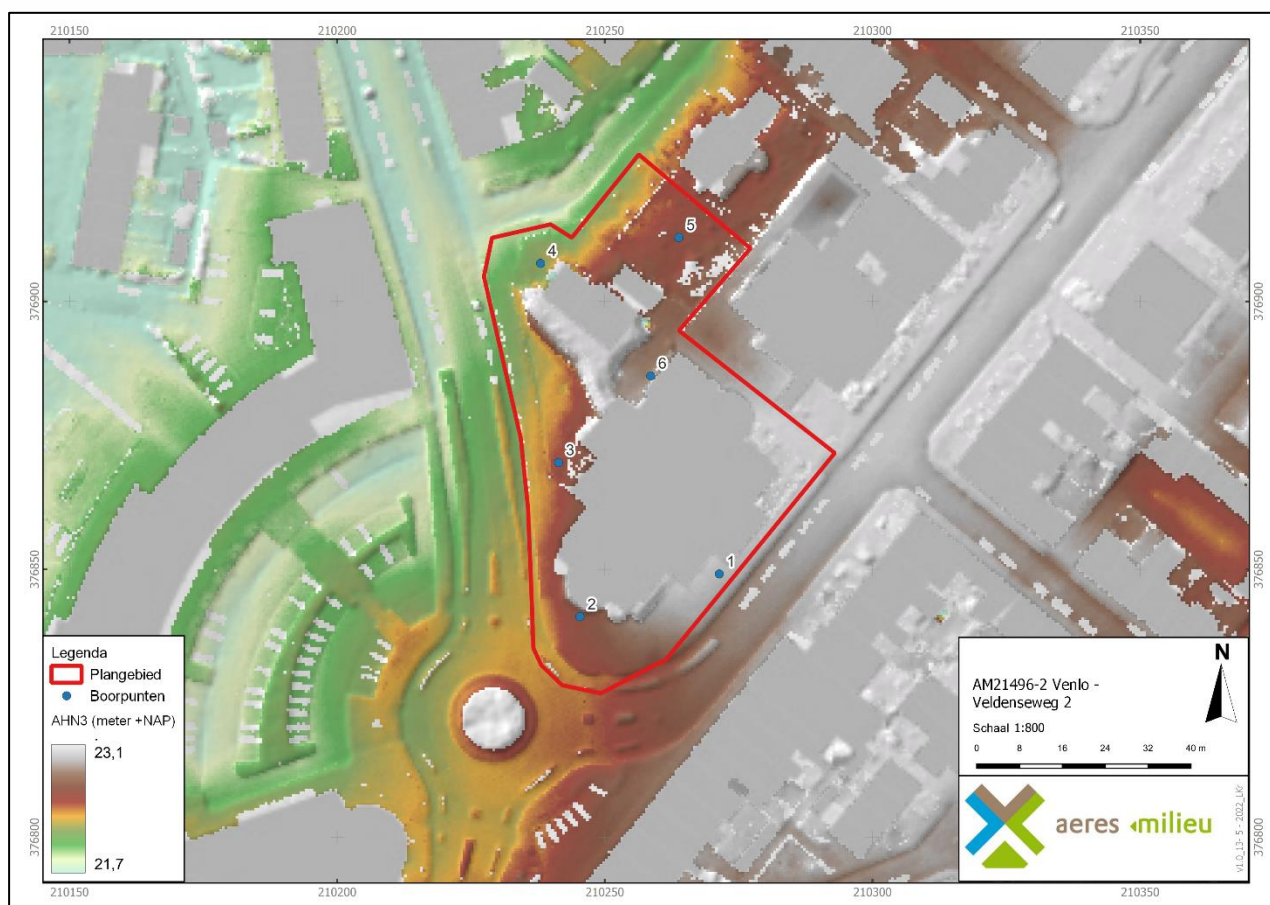
3. VELDWERKZAAMHEDEN

3.1 Inleiding

Het inventariserend veldonderzoek (IVO) is uitgevoerd conform KNA 4.1, Protocol 4003. Aan de hand van het Plan van Aanpak (PvA) en de Leidraad Inventariserend Veldonderzoek³ wordt een verkennend booronderzoek met een boordichtheid van 6 boringen per hectare uitgevoerd. Het onderzoek is hiermee verkennend voor alle perioden.

Het onderzoeksgebied (zone nieuwbouw) heeft een oppervlakte van circa 3.775 m². Bij het verkennend veldonderzoek is uitgegaan van 6 boringen welke zoveel als mogelijk in een grid van 40x50 meter over het plangebied verdeeld zijn, zie Figuur 2.

De boorkernen worden conform de ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2) beschreven. Gelet zal worden op de aanwezigheid van archeologische indicatoren, zoals fragmenten keramiek, fosfaatvlekken en brokjes houtskool en verbrande leem. Daartoe worden de opgeboorde monsters verbrokkeld waar nodig. De maaiveldhoogte van het plangebied zal worden bepaald met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3). De boringen worden gezet met een Edelmanboor met een boorkop van 7 centimeter.

Figuur 2. Boorpuntenkaart met als achtergrond de reliëfkaart (AHN3). Het plangebied is aangegeven met een rode kader. (Bron: PDOK-viewer).

³ Tol et al. 2012.

3.2 Algemeen - veldwaarnemingen

Het doel van het verkennend veldonderzoek door middel van boringen is het toetsen van de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Hiertoe zijn op 12 mei 2022 in totaal 6 boringen gezet (zie Bijlage 2).

De boringen zijn voorafgaand aan het veldwerk uitgezet. Het plangebied is bebouwd met een kerkgebouw en woonhuizen. De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 centimeter door L. Kruithof MSc. en L. Koomen BEd. onder leiding van drs. ing. N.J.W. van der Feest. De boordiepte varieerde van 145 tot 220 centimeter beneden maaiveld. De boorkernen zijn conform ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2) beschreven, zie Bijlage 3. De meetpunten worden met behulp van een meetwiel en meetlint of met een DGPS uitgezet. De maaiveldhoogten van de boorpunten worden gerelateerd aan de AHN3.

De maaiveldhoogte binnen het plangebied varieert van 22,17 tot 23,10 meter +NAP. Het plangebied loopt globaal gezien in noordoostelijke richting af.

Er is geen oppervlakte kartering uitgevoerd in verband met de aanwezige begroeiing, verharding en bebouwing.

Figuur 3. Foto van het plangebied, kijkende in noordoostelijke richting (Foto: 12 mei 2022).

3.3 Boorbeschrijving, fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw

De top van de bodem wordt, met uitzondering van boringen 1 en 2, gevormd door een pakket zwak tot matig humeus, matig siltig, matig fijn zand. In boringen 1 en 2 is het humeuze pakket aangetroffen onder een circa 25 tot 27 centimeter dik pakket neutraal beige matig grof zand. De kleur van dit (top)pakket is donker bruingrijs en heeft een dikte van circa 20 tot 65 centimeter. In boring 1 is dit pakket beduidend dikker, circa 80 centimeter. Kenmerkend voor het humeuze (top)pakket is het voorkomen van brokken baksteen. In boring 3 zijn in dit pakket ook keramiek inclusies waargenomen.

Hieronder volgt de natuurlijke ondergrond bestaande uit een afwisseling van sterk zandige leemlagen en matig siltig, matig fijn zand. De leem en zandlagen zijn tot circa 90 tot 185 centimeter onder maaiveld zwak roesthoudend. De top van de natuurlijke ondergrond wordt veelal gevormd door een sterk zandig leempakket. De kleur van dit pakket is licht bruingrijs tot oranjebruin. Kenmerkend voor dit leempakket is het voorkomen van (zeer) dunne licht grijze zwak siltige, matig fijne zandlagen. De top van de natuurlijke ondergrond is aangetroffen op circa 55 tot 135 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 21,74 tot 21,96 meter +NAP.

In boring 4 zijn in de top van de natuurlijke ondergrond (tot circa 70 centimeter onder maaiveld) sporen baksteen aangetroffen.

Figuur 4. Foto boorprofiel van boring 3. Leesrichting is van links naar rechts (0 – 150 centimeter).

3.4 Interpretatie

Uit het verkennend booronderzoek blijkt dat de natuurlijke ondergrond bestaat uit Maasterrasafzettingen, onderdeel van de Formatie van Beegden. De top van de natuurlijke ondergrond is aangetroffen op circa 55 tot 135 centimeter onder maaiveld (circa 21,74 tot 21,96 meter +NAP). Het leempakket, afgewisseld met zwak siltig zandlagen, is geïnterpreteerd als oeverafzettingen van de Maas.

De datering van de Maasterrasafzettingen zijn op basis van dit onderzoek niet eenduidig toe te kennen. Volgens Woolderink⁴ ligt het plangebied in een stroomgordel van de Maas die actief was in het Allerød interstadiaal (circa 13.900 - 12.900 jaar geleden), laat-paleolithicum B.

Vervolgens is het plangebied opgehoogd met een antropogeen pakket humusrijk matig siltig, matig fijn zand. De dikte van het pakket varieert van circa 55 – 135 centimeter. Mogelijk hangt dit samen met de oorspronkelijke morfologie van het terrein. Het humeuze zandpakket wordt veelal gekenmerkt door brokken baksteen en in boring 3 door inclusies keramiek (industrieel wit). Dit duidt erop dat het antropogeen pakket waarschijnlijk uit de 18^e of 19^e eeuw dateert.

Dit duidt erop dat deze laag (sub)recentelijk is omgewerkt. Mogelijk is dit het gevolg van de voormalige en huidige bebouwing en als gevolg van (diep-)ploegen. Ter plaatse van boring 4 is de top van de terrasafzettingen verstoord. Hierin zijn sporen baksteen aangetroffen.

| 3.5 Archeologische indicatoren

Alhoewel geen doel van een verkennend veldonderzoek met boringen, is gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren die kunnen wijzen op archeologische waarden in de ondergrond. Tijdens het onderzoek zijn dergelijke indicatoren echter niet aangetroffen. Dit zegt echter niets over de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische resten in de diepere ondergrond.

⁴ Woolderink et al., 2018, stroomgordel 838.

4. CONCLUSIE

4.1 Algemeen

Op basis van het uitgevoerde verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de zwarte hoge enkeerdgronden, zoals verwacht in het bureauonderzoek, niet zijn aangetroffen.

Uit het verkennend booronderzoek blijkt dat de natuurlijke ondergrond bestaat uit fluviatiel sediment dat onderdeel is van de Formatie van Beegden. De terrasafzettingen van de Maas zijn tijdens het Allerød interstadiaal afgezet. De top van de natuurlijke ondergrond bevindt zich op een diepte van circa 55 tot 135 centimeter onder maaiveld. Dit komt neer op een gemiddelde diepte van circa 21,74 tot 21,96 meter +NAP.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat in de top van de Maasterrasafzettingen archeologische resten worden verwacht vanaf het laat-paleolithicum. Er is met uitzondering van boring 4 geen verstoring van de terrasafzettingen waargenomen. De top van de terrasafzettingen ligt op een constant niveau (op gemiddeld 21,91 meter +NAP). Op basis hiervan kan worden geconcludeerd dat de top van de terrasafzettingen niet of minimaal verstoord is. Om die reden blijft de middelhoge verwachting voor de periode laat-paleolithicum tot en met mesolithicum gehandhaafd.

Het plangebied ligt op een hoger gelegen Maasterras uit het Allerød interstadiaal, nabij watervoorzieningen en zal voor latere landbouwende samenlevingen een aantrekkelijke vestigingslocatie zijn geweest. Ondanks de afwezigheid van archeologische indicatoren kan niet uitgesloten worden dat binnen het plangebied archeologische resten aanwezig zijn uit deze perioden. Op basis hiervan blijft de (middel)hoge verwachting voor de periode neolithicum tot en met vroege middeleeuwen gehandhaafd.

Er is tijdens het veldonderzoek ook vastgesteld dat de top van de bodem in meer of mindere mate verstoord is. In geen van de boringen zijn sporen van een E-, B of BC-horizont waargenomen. Aangenomen wordt dat een eventueel aanwezige podzolbodem door bewerking van het land geheel is opgenomen in de Ap-horizont of ten tijde van de aanleg van de voormalige en huidige bebouwing is verstoord. De top van het bodemprofiel is dus afgetopt maar voor de daaropvolgende periode van meer sedentaire bewoningsvormen met robuustere sporen kunnen nog in goede staat aangetroffen worden. Uit de historische kaarten blijkt dat het plangebied sinds circa 1900 bebouwd is. Het is niet uit te sluiten dat binnen het plangebied historische bebouwing aanwezig was uit de periode vóór omstreeks 1800. Een veldonderzoek middels boringen is derhalve geen geschikte methode voor het opsporen van deze dieper ingegraven heterogeen verdeelde sporen, zoals muren en funderingsresten. Om deze redenen blijft de middelhoge verwachting voor de periode late middeleeuwen – nieuwe tijd gehandhaafd.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

- Is er sprake van stratigrafische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten?

Ja. Onder de A-horizont (Ap- en/of Aa-horizont), in de top van de terrasafzettingen, kunnen archeologische resten voorkomen vanaf het laat-paleolithicum – nieuwe tijd. Het opgebrachte dek heeft een conserverende werking op de eventueel aanwezige archeologische resten.

- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?
Er zijn geen sporen van een bodemontwikkeling aangetroffen. De afwezigheid hiervan kan duiden op een recente bewerking van de bodem (zoals egalisatie) ten behoeve van de huidige en voormalige bebouwing binnen het plangebied. Met uitzondering van boring 4 zijn de terrasafzettingen intact.
- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?
Eventuele archeologische resten kunnen aangetroffen worden onder A-horizont. De onderkant van de A-horizont en de begraven geploegde horizont bevindt zich op een diepte van circa 55 tot 135 centimeter onder maaiveld. Ten tijde van dit onderzoek is de precieze einddiepte en locatie van de toekomstige ingrepen niet bekend. De graafwerkzaamheden bij de voorgenomen plantontwikkeling kunnen een negatieve impact hebben en kunnen resulteren in de aantasting van eventueel aanwezige archeologische resten

5. AANBEVELINGEN

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de in het bureauonderzoek omschreven verwachte hoge zwarte enkeerdgronden in het plangebied niet zijn aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit een AC-profiel waarbij de top van de terrasafzettingen op een constant niveau liggen (op gemiddeld 21,91 meter +NAP). Op basis hiervan kan er worden geconcludeerd dat de top van de natuurlijke ondergrond niet diepgaand is verstoord. Dit betekent dat archeologische resten uit de periode laat-paleolithicum – nieuwe tijd aangetroffen kunnen worden. Op basis van deze gegevens is de archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten voor de perioden (mesolithicum – nieuwe tijd) (middel)hoog.

De graafwerkzaamheden bij de voorgenomen planontwikkeling kunnen een negatieve impact hebben op het verwachte aanwezige archeologische niveau. Op basis van de bodemkundige gesteldheid kunnen op circa 25 centimeter beneden maaiveld mogelijk archeologische resten aanwezig zijn. Hierbij is al rekening gehouden met een buffer van circa 30 centimeter. Op basis hiervan wordt voor het plangebied een vervolgonderzoek geadviseerd.

Dit vervolgonderzoek vindt bij voorkeur in de vorm van een proefsleuvenonderzoek plaats ter plaatse van het te realiseren appartementengebouw met parkeerplaatsen.

De resultaten van dit onderzoek zijn getoetst door de bevoegde overheid (gemeente Venlo).

Advies gemeente Venlo⁵

In afwijking van bovenstaand advies heeft de bevoegde overheid (gemeente Venlo) aangegeven dat kan worden afgezien van een vervolgonderzoek mede gezien de relatief lage ligging van het plangebied en de verwachte ophoging: *Het selectiebesluit is dat het plangebied archeologisch vrijgegeven kan worden. Binnen de Heilig Hartkerk is evenmin onderzoek nodig. De daar voorgenomen vloerverlaging betekent het verwijderen van een ophoging en feitelijk een terugkeer naar het oorspronkelijke maaiveldniveau.*

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en gebruikelijke methoden. Het onderzoek is gericht op het inzichtelijk maken van de toestand van het aanwezige bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging dan wel vernietiging als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt. Echter kan door de aard van het onderzoek, steekproefsgewijs, niet volledig worden uitgesloten dat er archeologische resten aan- of afwezig zullen zijn. Als gevolg hiervan is bij het aantreffen van archeologische resten het, conform de Erfgoedwet van 2016, artikel 5.10 (Archeologische toevalsvondst) en 5.11 (Waarneming), een meldingsplicht van toepassing.

⁵ Notitie gemeente Venlo 220705 d.d. 21 juni 2022.

LITERATUURLIJST

Hagens, D./N.J.W. van der Feest, 2022: *Archeologisch bureauonderzoek Heilig Hart Kerk te Venlo (gemeente Venlo)*, AM21496, Roermond.

Stouthamer, E./ K.M. Cohen/ W.Z. Hoek, 2020: *De vorming van het land. Geologie en Geomorfologie*, Utrecht.

TNO, 2021: *Geologische overzichtskaart van Nederland*, Den Haag (www.dinoloket.nl).

Tol, A.J./ J.W.H.P. Verhagen/ M. Verbruggen, 2012: *Leidraad inventariserend veldonderzoek; Deel: karterend booronderzoek*, SIKB, versie 2.0, Gouda.

Woolderink H.A.G./K.M. Cohen, 2018: *Digital Basemap for the Lower Meuse Valley Palaeogeography: Digitaal Basisbestand Paleogeografie van het Maasdal*, Utrecht.

Zonneveld, J.I.S., 1981: *Vormen in het landschap, hoofdlijnen van de geomorfologie*, Utrecht.

Archeologische kaarten en databestanden:

Actueel Hoogtebestand van Nederland (2008-2019). AHN2 en AHN3 (Geraadpleegd via www.arcgis.com, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data).

Alterra 2021: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 46 West*, Wageningen UR (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Alterra 2019: *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*, Wageningen UR (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007 (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>).

Archeologisch Informatie Systeem II (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015 (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>).

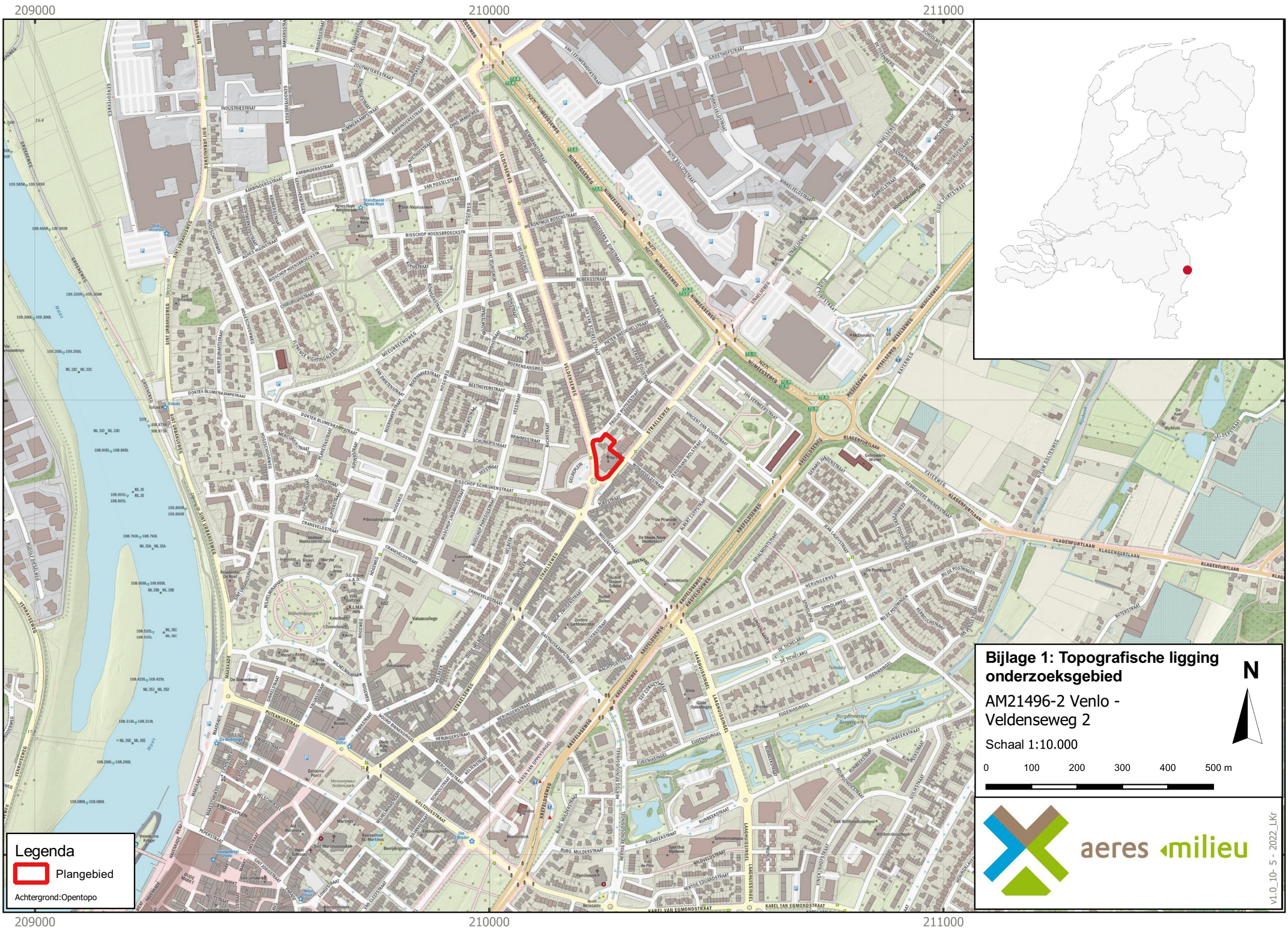
Maas, G. J./ W.M. van der Meij/ S. P. J. v. Delft/ A. H. Heidema, 2019. *Toelichting bij de legenda Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1: 1:50 000 (2019)*. Wageningen, Wageningen Environmental Research (geraadpleegd via <https://legendageomorfologie.wur.nl/>).

RAAP, 2015: *Cultuurhistorische inventarisatiekaart gemeente Venlo*, kaartbijlage 1, blad 2, Weesp (RAAP-rapport 2926).

RAAP, 2015: *Actualiseren Archeologische Basiskaart, Archeologische beleidskaart*, kaartbijlage 6-A, Weesp (RAAP-adviesdocument 529).

Bijlage 1

Topografische ligging onderzoeksgebied

Bijlage 1: Topografische ligging onderzoeksgebied

AM21496-2 Venlo - Veldensweg 2

Schaal 1:10.000

0 100 200 300 400 500 m

v1.0_10-5 - 2022_Lkr

Bijlage 2

Boorpuntenkaart

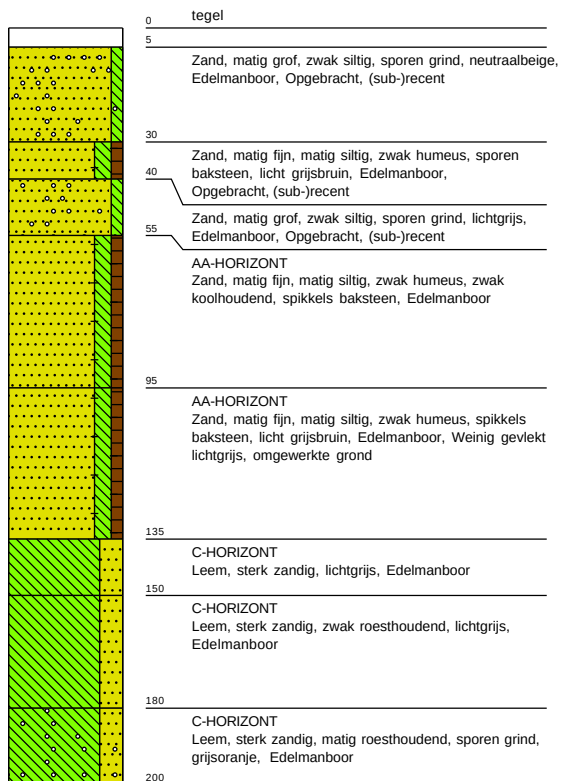

Bijlage 3

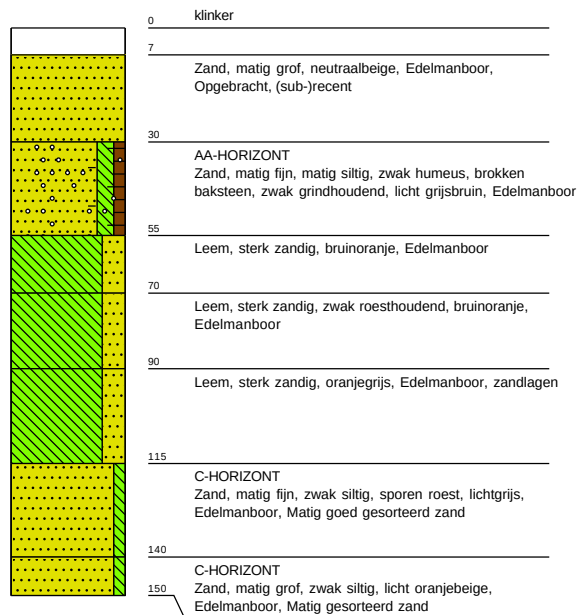
Boorkernbeschrijvingen

Boring: 01

23,09 meter +NAP

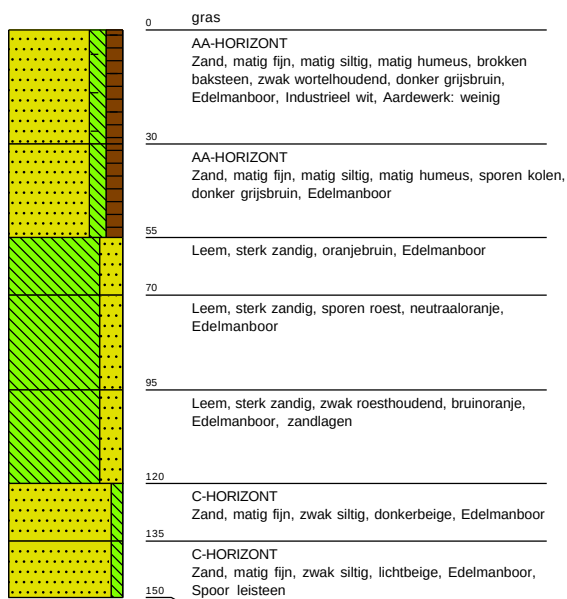
Boring: 02

22,65 meter +NAP

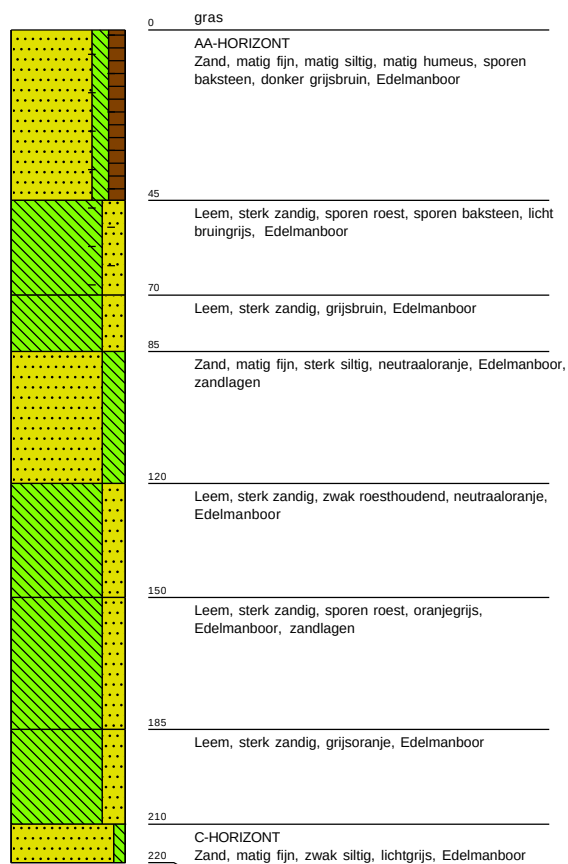

Boring: 03

22,54 meter +NAP

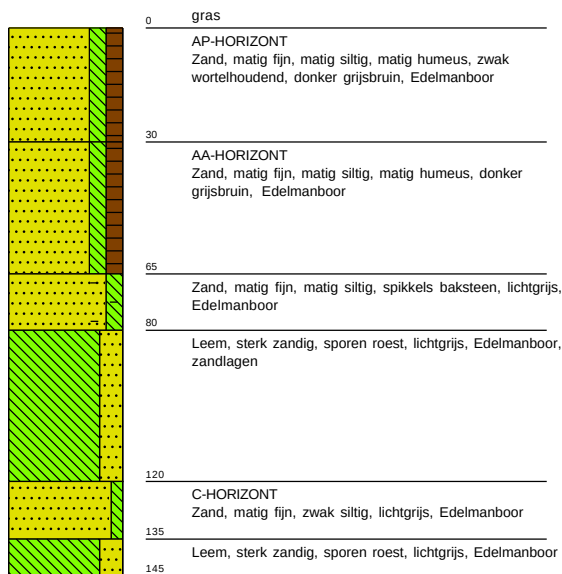
Boring: 04

22,18 meter +NAP

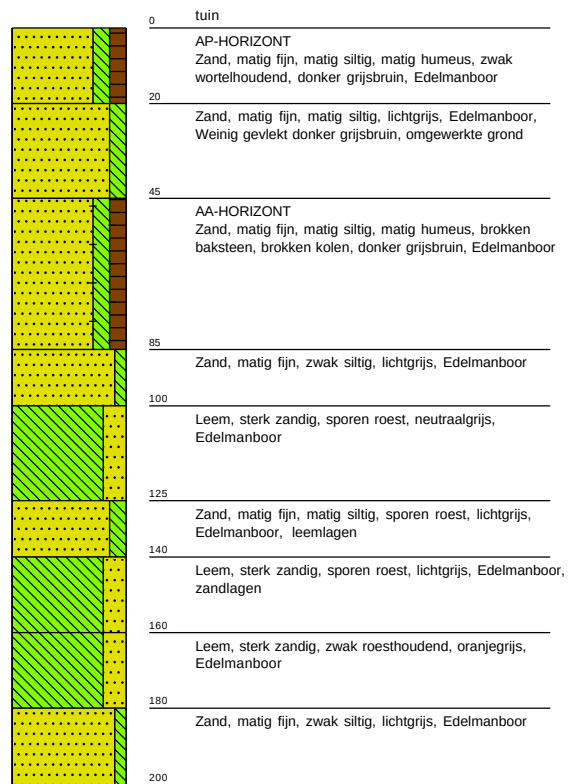

Boring: 05

22,57 meter +NAP

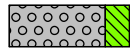
Boring: 06

22,81 meter +NAP

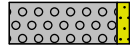

Legenda (conform NEN 5104)

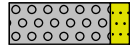
grind

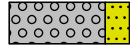
Grind, siltig

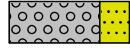
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

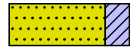

Grind, sterk zandig

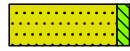

Grind, uiterst zandig

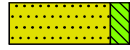
zand

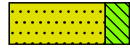
Zand, kleiïg

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleiïg

Veen, sterk kleiïg

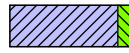

Veen, zwak zandig

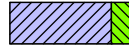

Veen, sterk zandig

klei

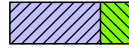
Klei, zwak siltig

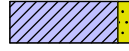
Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

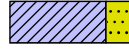
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

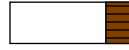
overige toevoegingen

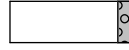
zwak humeus

matig humeus

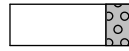
sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- ◐ zwakke geur
- ◑ matige geur
- ◒ sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- ◻ zwakke olie-water reactie
- ◼ matige olie-water reactie
- ◽ sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- ◻ >0
- ◐ >1
- ◑ >10
- ◒ >100
- ◓ >1000
- >10000

monsters

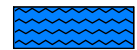
- ▬ geroerd monster
- ▬ ongeroerd monster
- volumering

overig

- ▲ bijzonder bestanddeel
- ◀ Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- ≡ grondwaterstand
- ◆ Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water